

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 pett vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati pett vrst a Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za izozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškova ul. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Francija in Anglija bosta prekinili diplomatske odnose s sovjetsko Rusijo

Vojaška pomoč zaveznikov Finski — V Rimu pravijo, da se prava vojna še ni začela in priznavajo Angliji pravico do tranzitnih interesov na Sredozemskem morju, ki pomeni za Italijo življenjski živec

Pariz, 22. dec. AA. (Stefani) Francoski politični krogi zagotavljajo, da sta Francija in Anglija v načelu sklenili prekiniti v bodoče diplomatske odnose s sovjetsko Rusijo. Ta sklep bo izvršen še pred, preden se bodo začele pošiljati Finski znatne količine vojnega materiala.

Pariz, 22. dec. AA. Predsednik vlade Daladier je sprejel sredi italijanskega veleposlanika v Franciji Guariglio. Pred tem sprejemom je imel Daladier estank z ministrom za oboroževanje D'Autriem.

Rim, 22. decembra. AA. Diplomatični urednik agencije Stefani piše: Neki zelo vpliven angleški časopis je objavil članek, v katerem trdi, da morata Anglija in Francija imeti za vojni cilj zavarovanje varnosti proti nemškemu napadom. Da bi

se to zagotovilo, pravi list, je treba treh pogojev: Prvič morata Francija in Anglija imeti stalno močnejšo vojsko v Evropi. Drugič si morata zagotoviti strateške meje na Renu in tretjič morata biti stalno prvi na Sredozemskem morju. Angleški časopis pravi, da ta zadnji pogoj ni v zvezi s sedanjo vojno razen v primeru, ako bi Italija intervenirala proti zapadnim velesilam.

Toda ravno ta pogoj, to je nadvlada na Sredozemskem morju, je nenavadno važen, ker bi se s tem preprečila sklenitev zveze med tremi totalitarnimi državami, to je Nemčijo, Italijo in Rusijo. Ako se od blizu prouči vsebina tega članka, potem se lahko vidi, kako usodno ozračje je vladalo v Versaillesu, ko je bila izdelana ver-

sajska mirovna pogodba. Pred 20 leti so v Versaillesu smatrali, da se Evropa lahko razdeli na dva dela, to je na države, ki bi bile stalno oborožene in gospodarile ter države, ki bi bile slabe in podrejene. Toda izkušnja je pokazala, da Evropa ne more biti solidno organizirana ter se obnoviti na tako nepravični razdelitvi. Italijansko javno mnenje je bilo vedno za pravičen mir in to potrebo potrjujejo tudi sedanji dogodki. Politika Rima je torej pravilna.

Lahko bi kdo dejal, da bo čas za razpravo o vseh teh važnih problemih ne samo med vojskujočimi se silami temveč tudi med vsemi ostalimi. Prava vojna se še ni začela ter obstaja še vedno teoretična možnost za mirovno pogajanja. Pri tem se predvsem ne sme pozabiti, da nihče jasno

ne ve, koliko časa bo vojna trajala. Italija prizna Angliji pravico do tranzitnih interesov na Sredozemskem morju, toda italijanske pravice na tem morju so najpomembnejše, ker pomenijo za Italijo samo življenje. Italijanski narod je jasno naglasil to vprašanje ter zastopa potrebo ravnosti interesov. Kakor pa se zdi, gojijo demokracije države še vedno upanje na hegemonističen sistem v Evropi. Očitno bi pa tak sistem samo podaljšal stvarno vojno v Evropi. Vojno, ki je nastala zaradi hegemonističnih stremeljenj. Na osnovi vsega tega se jasno vidi, da bi mir, kakor ga mislijo vsiliti demokracije države, bil še usodnejši od versajskega. Lahko se reče, da bi nastala stalna, paravna neskončna vojna.

Iz notranje politike

OBSEŽNE DAVČNE REFORME

Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 17. do 21.30. Po seji je izjavil minister Konstantinović novinarjem, da je bil prvi del seje posvečen predvsem resornim vprašanjem. Ministri so poročali o svojih resornih zadevah in se je vodila razprava o pereli posameznih ministrstev.

Drugi del seje je bil v glavnem posvečen proučevanju in reševanju cele vrste finančnih problemov. Ministrski svet je odobril več uredb, s katerimi se spreminjajo zakoni finančne prirode. Te uredbe bodo danes definitivno sestavljene in najbrže tudi že objavljene. Gre predvsem za spremembe zakona o neposrednih davkih. Med drugim bodo s temi uredbami oproščeni zemljinarje vsi oni kmetje, katerih čisti katastrski dohodek ne znaša več kakor 1000 din. Na ta način bo oproščeni plačevanja zemljinarje okrog 3 milijone malih kmetov.

Prav tako so izvršene s temi uredbami važne reforme v pogledu davkov za male obrtnike. Za male obrtnike bo davek pavšaliran in znatno znižan. V tem pogledu se bili v veliki meri upoštevani predlogi obrtnih zbornic. Izvršene so bile tudi izpremembe nekaterih taks. Kar se tiče drugih vprašanj gospodarskega značaja, je bila v načelu sprejeta nova uredba o kontroli cen.

Ministrski svet je proučeval tudi vprašanje reforme železniških tarif, zlasti za prevoz žita in moke, da bi se na ta način mogla znižati cena žita in moke v oddaljenih pasivnih pokrajinah.

PREDLOG VOLILNEGA ZAKONA

Posebni odbor ministrov za proučevanje volilnih zakonov je imel večeraj 3 in pol ure trajajočo sejo. Razprave o političnih zakonih so se udeležili podpredsednik vlade dr. Matčec, minister za pravosodje dr. Laza Marković, minister socialne politike Srdjan Budisavljević, minister financ dr. Sutej, minister za kmetijstvo Mihailović in minister brez portfelja dr. Konstantinović. Na tej seji so končali razpravo o predlogu volilnega zakona in določili glavne smernice za ostale politične zakone.

MEDNARODNI POLOŽAJ ZAHTEVA STRANKARSKO PREMIRJE

V prostorih glavnega odbora JNS v Beogradu je bila v sredo seja glavnega odbora stranke za Beograd in okolice.

Seji je predsedoval predsednik stranke g. Peter Živković, ki je v svojem nagovoru naglasil, da bi se morala glede na sedanji mednarodni položaj ustaviti vsaka agitacija in vsi medsebojni strankarski boji in da bi morala tudi nasprotna stran videti to potrebo. Predsednik stranke je nato razvil več konkretnih predlogov, ki se tičejo internega dela stranke. O teh predlogih se je razvila daljša razprava, ob koncu pa so bili vsi predlogi soglasno sprejeti. Izvoljeni so bili finančni, pravni, propagandni in administrativni odbor ter odbor za predavanja, ki bodo takoj začeli poslovati.

POPIS BLAGA V ZAGREBSKIH TRGOVINAH

Včeraj se je končal v Zagrebu popis blaga po trgovinah. Pri trženju oddelku mestnega poglavarstva je prijavila zalogo blaga 597 trgovcev, pri obrtnem oddelku mestnega poglavarstva pa 1050 trgovcev. Oba oddelka bosta sedaj predala izkaz prijavljenega blaga (življenjskih potrebščin, tekstilnega, manufakturnega in drugega blaga) socialnemu oddelku banke oblasti. Mestno upravnstvo se bo po svojih organih preprčilo, če so trgovci točno prijavili blago ter bo sporazumno s banko oblasti kaznovala one trgovce, ki niso prijavili svojih zalog.

BANOVINA KUPTLA SELJAKI DOM

Bivši Seljački dom na Strossmayerjevem trgu v Zagrebu je kupila banovina Hrvatska za 9.611.000 dinarjev. Tu bo zdaj nameščena Moderna galerija, kateri bo priključena še grafična zbirka.

Finska pričakuje pomoči

Mannerheimova črta še ni prebita - Finske čete se uspešno upirajo sovražni premoči - Ojačena finska vojska na Daljnem severu izvaja protinapade - Sovjetska bombardiranja

Helsinki, 22. dec. s. (Reuter.) Finski ministri predsednik Rytty je izjavil večeraj novinarjem, da pričakuje Finska kot žrtev napada pomoč na podlagi pakta Društva narodov. Vsako vrsto pomoči pa bo uporabila samo v obrambne svrhe.

Basel, 22. dec. s. »Basler Nachrichten« pišejo o nujnosti materialne pomoči Anglije in Francije za Finsko. Dejstvo, da so bili finski domobranci šele sedaj pozvani pod orožje, dokazuje da Fincem priznavajo oružja in opreme. Anglija in Francija ne smeta tako dolgo čakati, da si bo Sovjetska Rusija opomogla od doseganih neuspehov, ker bo potem vse svet obtožil obe zapadni velesili, da nista storili svoje dolžnosti. Sedaj je še skrajni čas, da se nudi Finski izdatna pomoč kakor je bilo to sklenjeno v Ženevi baš na predlog in pod vplivom Anglije in Francije.

Finska poročila

Helsinki, 22. dec. s. (Reuter.) Pri večerajšnjih letalskih napadih na finska mesta je bilo v akciji skupno okrog 150 sovjetskih letal. Napadena so bila vsa mesta ob južni obali. Skupno so zahtevali napadi 30 smrtnih žrtev in večje število ranjenih. Materialne škode je bilo povzročene malo, vojaški objekti pa sploh niso bili zadeti. Pri napadih na Helsinke so bile zadete tri bolnišnice. Na železniški progi Helsinki—Abo so sovjetska letala napadla dva vlakla. Brzi vlak Abo—Helsinki je zato došel s sedemurno zamudo. Na vlak so bili izvršeni trije napadi in so morali potniki zbežati iz vlaka v gozd ter se poskriti pred sovjetskimi letali, ki so streljali s strojnimi. V nekem drugem vlaku sta bila dva potnika ubita, trije pa so bili ranjeni. Pri napadu na Tammerfors sta bili sestreljeni dve sovjetski letali. V Hangöju so sovjetske bombe zahtevale 12 smrtnih žrtev in 60 ranjenih.

Helsinki, 22. dec. s. (Reuter.) Položaj na Karelski zemeljski ožini je tudi po večerajšnjih sovjetskih napadih neizpremenjen. Mannerheimova linija ni nikjer prebita.

Zdi se, da je prodiranje sovjetskih čet proti Botniškemu zalivu ustavljeno. Finci so v večerajšnjih bojih dosegli več lokalnih uspehov. Sovjetsko letalstvo je bombardiralo glavni stan poveljnika finske vojske v Kareliji, generala Vareniusa.

Na Daljnem severu so finske čete izvedle protinapade ter prisilile sovjetske čete, da so se umaknile proti Salmijärvi.

Oso, 22. dec. c. (Havas.) Poročila z norveško-finske meje pa potrjujejo, da so finske čete na Daljnem severu dobile ojačanja ter so izvedle večeraj uspešne protinapade. Finske predstraže so došle do bližine Salmijärvi.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 22. dec. AA. Poročilo generalnega štaba leningrajskega vojnega okrožja o borbah na Finskem se glasi: V teku 21. decembra je bilo več aktivni patrol in manjših spopadov med izvidniškimi oddelki. S Karelske ožine poročajo o intenzivnem topniškem ognju. Sovjetsko letalsko silo so izvršile večeraj v več pokrajinah izvidniške poote. V zračnih borbah je bilo ses. eljenih 10 sovražnih letal.

Moskva, 22. decembra. s. (Reuter.) Enako kot predvečerašnjim so tudi večeraj sovjetski listi posvečali vso pozornost samo Stalinovemu 60. rojstnemu dnevu in bojev na Finskem skoro niso omenjali. Tako na primer posveča »Pravda« Stalinu kar 12 strani, finske boje pa omenja samo s 25 vrstami.

Italijanske informacije

Helsinki, 22. dec. AA. (Stefani) Večerašnje bombardiranje Helsinkov, ki je bilo dvakrat napadeno od sovjetskih letal, je napravilo veliko škodo posebno na šolskih poslopih in bolnicah. Zdi se, da sta bili pri tem sestreljeni tudi dve sovjetski letali. Finci so zaplenili na bojišču 9 velikih oklopnih avtomobilov, 2 topa velikega kalibra, 20 strojne in veliko količino streliva. Med Likso in Renolo je bil neki sovražni bataljon popolnoma uničen. Finske čete so zaplenile neko poljsko baterijo.

10.000 švedskih prostovoljcev

Stockholm, 22. dec. s. (Reuter.) Na sovjetsko-finski fronti se po zanesljivih poročilih bori sedaj v finski vojski še okrog 10.000 švedskih prostovoljcev. Švedi so poslali na Finsko tudi 37 letal, kakor tudi pilote zanje. Ko je večeraj odhajal iz Stockholma zopet transport švedskih prostovoljcev, je prišlo na kolodvoru do velikih manifestacij.

Neki švedski parnik, ki se je vrnil v

luko, je sporočil, da ga je napadlo sovjetsko letalo in vrglo nanj 15 bomb.

Pregnane sovjetske ladje

Helsinki, 22. dec. i. Po francoskih virih sta se večeraj na višini Kotke pojavila neka večja sovjetska vojna ladja in nek rusilec. Finske obrežne baterije so takoj reagirale in pregnale sovjetski vojni ladji. Večeraj je bilo sestreljenih 6 sovjetskih letal. Finski letalci so bombardirali sovjetske čete v zaledju.

Olimpijske tekme v Helsinkih

Helsinki, 22. dec. AA. (DNB) Finski olimpijski odbor uradno poroča, da se sedaj nimajo vesti, da se olimpijske tekme v Helsinkih ne bodo vršile, prav nobene osnove. Zadevni sklepi bodo padli na sedajhaj olimpijske odbora januarja in februarja prihodnjega leta. Upravni odbor za pripravo olimpijskih tekem je začasno ustavil delo, toda osebe ni bilo poklicano pod zastavo ter je oproščeno vseh vojaških dolžnosti. Tajnik Tosavajnen vodi vse tekoče zadeve.

Turčiji ne preti nevarnost od Moskve

Pomembne izjave turškega zunanjega ministra: vrata za pogajanja so široko odprta

Bern, 22. dec. AA. »Neue Zürcher Zeitung« objavlja razgovor svojega posebnega dopisnika v Ankari s turškim zunanjim ministrom Saradzoglom, ki je med drugim dejal:

Prekinitev pogajanj v Moskvi ni niti najmanj škali tradicionalnega prijateljstva med Rusijo in Turčijo. V sedanjem trenutku ne obstoje želje, da se ta pogajanja nadaljujejo, toda vrata za ta pogajanja so široko odprta.

Podpis ankarskega pakta ni v protislovju s turško tradicionalno politiko. Kajti smisel tega pakta ni naperjen proti no-

beni tretji državi. Turčija je odločena, da korektno in lojalno izpolni vse svoje obveznosti, ki jih je prevzela na osnovi sporazuma v Montreuxu glede morskih ožin. V tem trenutku Turčija nima namena izčrpati vseh kreditov, ki jih je dovolila Anglija.

Turčiji ne preti nobena nevarnost od sovjetske Rusije. Nedavno so se začela gospodarska pogajanja z Nemčijo, kar se tiče politike balkanskih držav, to je Turčije, Grčije, Rumunije in Jugoslavije, se te države popolnoma strinjajo.

Izselitev južnotirolskih Nemcev

Včeraj je bila v Rimu podpisana pogodba o preselitvi Nemcev iz Južne Tirolske

Rim, 22. dec. p. Agencija Stefani poroča, da sta državni podtajnik notranjega ministrstva Buffarini in poveljnik nemške policije Himmler nocoj podpisala pogodbo o preselitvi Nemcev iz Južne Tirolske.

Na osnovi te pogodbe se morajo južnotirolski Nemci iz okrožij Bolzana, Vidma, Trenta in Beluna do 31. decembra letošnjega leta izjaviti, ali sprejemajo nemško državljanstvo, ali pa žele ohraniti italijansko državljanstvo. Oni, ki se bodo izjavili za italijansko državljanstvo, bodo uživali vse pravice italijanskih državljanov. Oni Nemci pa, ki bodo optirali za Nemčijo, se bodo morali najkasneje do 31. marca 1940 izseliti v Nemčijo. Po podpisu te pogodbe je sprejel Himmlerja ministrski predsednik Mussolini.

Letonska je lahko zadovoljna

Riga, 22. dec. AA. (DNB) Minister za notranje zadeve Weitmans je izjavil na kongresu državnih uradnikov v zvezi s selitvijo nemške narodnostne skupine iz Letonske v Nemčijo, da se je izselilo okoli 50.000 Nemcev in da je na Letonskem ostalo še 4 do 5 tisoč ljudi, ki so se prej imeli za Nemce. Na osnovi tega ne obstoja od 15. decembra dalje v Letonski nobena nemška narodnostna skupina več. Na koncu svoje izjave je Weitmans dejal, da je letonska s tem zgodovinskim dejstvom lahko zadovoljna, ker je s tem odstranjena vsaka možnost spora med Letonsko in Nemčijo.

Izgube na morju

New York, 22. dec. s. »New York Times« objavljajo podatke o izgubah trgovinskih mornaric od začetka vojne dalje. Izgube zadnjih dni še niso upoštevane.

List navaja, da je bilo v treh mescih vojne potopljenih 232 trgovinskih ladij s skupno 893.000 tonami. 120 ladij je izgubila Anglija s 456.000 tonami. Francija je izgubila 11 ladij z 49.000 tonami, Nemčija pa 21 ladij z 124.000 tonami. Zelo velike so izgube nevtralnih držav. Značajo 80 ladij z 264.000 tonami.

Pogreb kapitana Langsdorfa

Buenos Aires, 22. dec. AA. (DNB) Poveljnik vojne ladje »Admiral Graf Spee« Hans Langsdorf je bil pokopan večeraj popoldne. Svečanemu pogrebu so prisostvovali velike množice ljudi. Langsdorf je bil pokopan na nemškem pokopališču. Četa argentinskih mornarjev mu je izkazala zadnjo čast. Pogreba se je udeležilo 40 častnikov in 300 mornarjev vojne ladje »Admiral Graf Spee«.

Preden je evangelijski pastor imel žalni govor, so številni častniki argentinske vojske izrazili nemškemu veleposlaniku svoje sožalje. Po pastirjevem govoru je nemški veleposlanik v. Termann položil venca Hitlerja in Ribbentropa na grob. Nemški veleposlanik je imel ob tej priliki krajši govor, v katerem je slavil Hansa Langsdorfa, ki bo živel še naprej kot svetel zgled obrambne borbe, ki je vsiljena Nemčiji. Nato je bila prečitana brzojavka admirala Raederja, kot zadnji pozdrav nemške vojske mornarice mrtvemu junaku. Na koncu je spregovoril odposlanec zveze argentinskih pomorskih častnikov, ki je naglasil, da je Argentina ponosna, da v njeni zemlji počiva ta nemški junaški mornar. Ko so nemški častniki in mornarji odhajali s pokopališča, so jim Argentinci prirejali prisrčne ovacije.

Lindberghov naslednik

Washington, 22. dec. e. (Havas) Polkovnik Lindbergh je dal ostavko na mesto inspektorja ameriškega vojnega letalstva. Iz Bele hiše javljajo, da je brigadni general Thilmer imenovan za člana nacionalnega odbora na mesto polkovnika Lindbergha.

Snežne razmere

Uradno poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, JZSS in SPD 22. XII. 1939

Kranjska gora 810 m: —18, barometer stoji mirno, jasno, mirno, 25 cm snega, osenjen, sankalistično uporabno, Bukovica: 35 cm snega, osenjen, Bled 501 m: —12, barometer se dviga, jasno, mirno, 21 cm snega, osenjen, Pokljuka 1300 m: —11, jasno, mirno, 80 cm snega, osenjen, Radovljica 470 m: —16, barometer se dviga, jasno, mirno, 20 cm snega, srez, Bohinj-Sv. Janez 530 m: —10, barometer se dviga, jasno, mirno, 40 cm snega, osenjen, Bohinj-Zlatorog 530 m: —8, 35 cm snega, osenjen, Dom na Komni 1520 m: —15, jasno, 120 cm snega, osenjen, Bohinjska Bistrica: —11, jasno, mirno, 30 cm snega, osenjen, Jesenice 584 m: —14, barometer se dviga, jasno, 15 cm snega, srez, Dom na Krivavi 1700 m: —12, jasno, 60 cm snega, osenjen, Velika Planina 1558 m: —11, jasno, 60 cm snega, osenjen,

Orožna koča na Črni Prsti 1939 m: —14,

jasno, 90 cm snega, osenjen, Koča na Zelenici 1534 m: —15, jasno, mirno, 80 cm snega, osenjen, Kamniška Bistrica 601 m: —6, jasno, 20 cm snega, Jezersko 890 m: —17, jasno, mirno, 28 cm snega, osenjen, Škofja Loka 350 m: —12, barometer se dviga, jasno, mirno, 17 cm snega, srez, Polzevo 620 m: —10, jasno, 13 cm snega, srez, Bloke 900 m: —5, oblačno, 15 cm snega, osenjen, Pohorski dom in Mariborska koča: —12, jasno, 60 cm snega, srez, Rimski virelec 530 m: —14, jasno, 16 cm snega, osenjen, Peča 1654 m: —13, jasno, mirno, 12 prične na 40 podlage, arene, Ruška koča 1249 m in Sokolci dom 1108 m: —13, jasno, mirno, 10 cm snega, arene, Senjorjev dom 1523 m: —17, jasno, mirno, 30 cm snega, arene, Ribnica na Pohorju 715 m: —12, jasno, 25 cm snega, osenjen.

21. XII. 1939

Lisca 947 m: jasno, mirno, 10 cm snega, na 12 podlage,

Za povzdigo sadjarstva v Prekmurju

Resolucija, sprejeta na nedavnem sestanku sadjarjev v Raklčanu pri Murski Soboti

Murska Sobotica, 21. decembra. Pred kratkim smo poročali o težavah prekmurških sadjarjev, ki so letos pridelali okrog 180 vagonov sadja. Izvozili pa so ga komaj 134 vagonov. Hvalevredno je stremljenje, da se pridnemu ljudstvu Slovenske krajine na raznih anketah in zborovanjih nudi pouka, da bo znalo racionalno izkoristiti dobro letino in obrniti sadje v boljše namene, kakor pa ga je do sedaj.

Temu namenu je služil tudi sestanek sadjarjev, ki je bil pred kratkim v Raklčanu pri Murski Soboti, na znani kmetijski šoli. Sestanek je vodil ravnatelj šole inž. Mikuš. Namen sestanka je bil, ugotoviti pomanjkljivosti v našem sadjarstvu, kakor tudi, najti pota, kako bi bilo mogoče te pomanjkljivosti in napake odpraviti. Udeležba je bila prav lepa, saj je bila učelnica, kjer se je sestanek vršil, kar polna. Okrog 60 sadjarjev je z zanimanjem sledilo predavanjem »Sadna trgovina v Sloveniji« in »Sadjarstvo v Prekmurju«. Predavala sta g. Kofol Franc, ban. ref. za sadjarstvo in g. Sitar Franc, strok. učitelj na banovinski kmetijski šoli v Raklčanu.

Oba predavatelja sta poudarjala, da je treba sadno trgovino postaviti na solidnejše podlage, da je treba misliti na združeno organizacijo sadne trgovine. Edino na ta način bo mogoče preprečiti, kar se je do sedaj dogajalo, da namreč sadjar dobi za svoje sadje komaj polovico tega, kar mu pripada, drugo polovico pa odnesejo razni prekupčevalci, nakupovalci, trgovci in izvozniki. Domača uporaba sadja je veliko premajhna. Tudi sušenja sadja ljudje v Prekmurju ne poznajo. Letos je bila zgrajena prva sadna sušilnica, dočim bi pri tako ugodnih razmerah za sadjarstvo, morala imeti vsaka občina vsaj eno. Pač pa je kuhanje žganja preveč razširjeno. V bo-

doče bo treba sadje predelovati tudi v marmelado in pekmeze.

Velike napake so tudi pri čiščenju in oskrbovanju sadnega drevja. Zato ni čudno, da je omela tako različen, da govorimo belin ogroža naše sadovnjake, posebno pa pretežno nevarnost od kaparja San Jose. Kr. Banška uprava je izdelala poseben načrt za uničevanje tega škodljivca in bo se to žrtvovalo velike vnote. Da bo uspeh boljši, morajo vsi sadjarji sodelovati pri tej akciji in ji pomagati do uspeha. To bodo naši sadjarji gotovo tudi radi storili, saj gre za napredek prekmurškega sadjarstva in za napredek prekmurškega kmeta.

Po predavanjih je bila debata in se je sestavila sledeča

RESOLUCIJA

V Prekmurju, posebno po Goričkem, so dani vsi prirodni pogoji za uspešen razvoj sadjarstva. So pa tehnične ovire pomanjkljivosti, ki ovirajo ta razvoj in ki jih je treba odstraniti.

1. Cena, ki jo je sadjar dosegel za svoje sadje, je sramotno nizka. Rešitev tega vprašanja vidijo zbrani sadjarji v združni organizaciji vnovčevanja sadja. Naprosamo merodajne faktorje, da s vsemi sredstvi podpro naše združno prizadevanje in s večjimi krediti omogočijo postavitev prepotrebni zadržnih skladišč.

2. Mnogo bolj kot minimalna cena, ki jo je postavil Prizad za izvoz, bi bila potrebna minimalna cena, ki jo mora nakupovalec plačati sadjarju.

3. Uporaba sadja doma ter predelava je nezadostna in nepravilna. Veliko preveč se sadja predelava alkohol, veliko premalo pa se suši in drugače predelava v trajne proizvode. Treba je zgraditi po vseh sadovnjakih v

sadovnjakih krajih velike sušilnice, ker bo tudi sadna kuhinja za izdelavo marmelade in pekmeza. Kr. banška uprava naj poskrbi, da bodo sadjarji dobili brezstrošinski sladkor za predelavo sadja. Tudi je potrebno, da naši gostinski obrati nudijo gostom več sadja in da tojijo tudi sadjevec.

4. Kr. ban. uprava naj poskrbi, da bodo občine strogo izvajale uredbo o satiranju sadnih škodljivcev. Po občinah pa naj nastavi sadjarske pomočnike.

5. Po Prekmurju se je začel širiti kapar San Jose. Kr. banška uprava se naproša, da čimprej ukrene potrebne korake, da se sate ta nevarni škodljivec. V to akcijo naj pritegne vse sadjarje, občine, vse sadjarske organizacije in strokovnjake.

6. Kr. banška uprava naj omogoči sadjarski strokovnjakom predavanje in tečaj za propagiranje združne ideje, racionalne uporabe sadja in potrebo skupnega nastopa pri uveljavljanju škodljivcev. Tudi naj v svojih zavodih preskuša sredstva in se ne ame zanašati na navedbe tovarn.

7. Hvalevredno je uničevanje škodljivcev, kot so ga uvedle nekatere šole: zbiranje hroščev, metuljev in zapredkov. To akcijo je treba podpirati in razširjati. Tudi je potrebno, da šole naročijo list: Sadjar in vrtar. Pri pouku naj skupaj štajajo važnejše članke.

8. Ogromno škodo dela sadjarjem zajec. Treba je spremeniti lovski zakon, tako da zajec ne bo več zaščiten.

9. Zasadijo naj se občinske in druge javne parcele. Posebno je gelatni na to, da se izkrijejo samorodnice, ki jih je še okrog 500 ha v Prekmurju. Kjer pa je primerno, naj se zasade sadovnjaki. Kr. banška uprava naj to akcijo podpre z brezplačnimi sadikami.

prilpomogli k obdarovanju naše siromašne dece, prisrčna hvala!

Iz Prekmurja

Razstava mladega prekmurškega slikarja Albin Sagadina, ki je bila te dni zaključena v Dolnji Lendavi, je zelo lepo uspela. Obisk razstave je bil razmeroma zelo dober. Mladí umetnik je bil deležen splošne pozornosti in pohvale, kar mu bo gotovo vzpodbuda za nova ustvarjanja v njegovem umetniškem stremljenju. Obiskovalci so odkupili 7 razstavljanih del, med njimi notar dr. Peterlin slike »Lendava«, »Kofa v Beltinču« in »Odranec«, banov. zdravnik dr. Lipnjak »Kmetijo v Melinču«, sodnik Cvira »Pot v Kamniške planine«, šol. upravitelj Peterlin »Mlin na Murici in elektrifikacija Čomic« Marof v Beltinču. Lendavski premožni trgovski krogi so ostali ob strani, kar si tudi velja zapomniti.

Izlet veterinarjev. Iz Zagreba je prišlo v Mursko Sobotico na izlet 20 slušateljev veterinarske fakultete. Ogledali so si Benkovo tovarno mesnih izdelkov in vzorno urejene hleve v kmetijski šoli v Raklčanu. Z izletom so bili zelo zadovoljni.

Nova gasilska zastava. Agilna gasilska četa v Tišini si je nabavila nov prapor, ki bo blagoslovljen na štefanovo v tišinski cerkvi. Zastavi bosta botra ga Reh-nova in g. Bertalan. Blagoslovitvi bodo prisostvovala vsa okoliška društva. Svečanost bo zaključila veselice in gostilni g. Cipota.

Akademski ples bo tudi v letošnjih počitnicah. Klub prekmurških akademikov bo organiziral to tradicionalno prireditve pod pokroviteljstvom častnega damskega komiteja 5. januarja v vseh prostorih Sokolskega doma v Murski Soboti.

Gospodarski tečaj po božiču. V Prekmurju bodo po božiču gospodarski tečaj, ki jih bo organizirala banška uprava. Tečaj bodo v naslednjem redu: 28. decembra v Tišini, 29. dec. v Raklčanu, 3. januarja v Bodoncih, 4. jan. v Pečarovich, 8. jan. v Martjančih, 10. jan. v Rogasčevih, 12. jan. v Šalovcih in 15. jan. v Krizevcih. Predavanja bodo od 13. do 18. in bodo obsegala sledečo snov: Vreza mlade živine, kulturno in socialno življenje slovenskega kmeta, varovanje zdravja pri živini. Tečaj je zelo poučen zlasti za naše kmetovalce.

Iz Celja

Razmere na delovnem trgu. Pri celjski horzi dela se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 120 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 42 oseb, posredovanj je bilo 18, odpovedalo je 35 odpadlo pa 44 oseb. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 357 brezposelnih (272 moških in 85 žensk) nasproti 334 (223 moških in 111 žensk) na 10. t. m. Delo dobi 40 rudarjev v rudniku Ivanjci pri Učički ofeži, 2 halpca, 1 elektrikan, 8 kmetički dekel, po 3 kuharice in služkinje, 2 sobarice in 1 postrežnica.

Celjske mešnice in stojnice bodo obratovala v nedeljo 24. in 31. t. m. do 12. o praznikih 25. in 26. ter 1. januarja pa bodo vse dan zaprte.

Opozorilo delavcem in nameščencem. Predstojništvo mestne policije v Celju ponovno opozarja delavce in nameščence, da poteče 31. t. m. rok za izmenjavo starih poslovnih knjižic z novimi.

Knjižgovodstvo na kmetičkih posetvih. Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: Kmetička zbornica bo začela v mesecu marcu 1940 uvajati kmetičko knjižgovodstvo pod strokovnim nadzorstvom pri naprednejši kmetovalcih. Kmetovalci, ki bi imeli veselje do kmetičkega knjižgovodstva, se naj zgledajo do 5. januarja na mestnem poglavarstvu v sobi št. 47.

Večletni bolnik je umrl v četrtki 18letna delavka Marija Jankovičeva iz Trbišča pri Rogoški Slatini, na Zg. Hudinji pri Celju pa je umrl v sredo podrgo leto stari sinček cinkarniškega delavca Anton Popovič.

Straznik je napadel z nožem. V sreci opolnoči je policijski straznik Anton »Banič« opazil blizu Westrove tovarne v Gaberju posestnika Antona Jagra iz Prosenjakovega pri št. Juriju ob juž. žel. ki je tam razgaljal. Ko je opozoril Jagra k redu, je Jager izvel iz žepa nož in zabodel straznika v leví podlaket. Prizadejal mu je 5 cm globoko rano. Straznika so oddali v celjsko bolnico.

Nevarna ne počiva. V Kapli pri št. Juriju ob Taboru je padel 43letni posestnik Avgust Rantigaj v torek sverter tako nevarno, da si zlomil desno nogo pod koleno. Istega večera aj je 29letni sluga

Anton Rupnik iz Celja pri padcu na Krekovi cesti nalomil levo nogo v stopalu. V sredo se je v gozdu ponesrečil 41letni posestnik Vinko Kolenc z Ločice pri Polzeli. Pri delu je padel deblo nanj in mu zlomilo desno nogo pod koleno. Ponesrečen se zdravi v celjski bolnici.

— Zdravniško dežurno službo za člane OUŽD bo imel v nedeljo 24. t. m. zdravnik dr. Drago Mušič na Cankarjevi cesti, na božič 25. t. m. zdravnik dr. Josip Čerin v Prešernovi ulici, na štefanovo pa zdravnik dr. Drago Hodevar v Kolencovi ulici.

Pred premiero nove domače operete

Na sveti dan bo v mariborskem gledališču krstna predstava Rasbergerjeve »Zaroke na Jadranu«

Maribor, 21. decembra. V vrstah prijateljev in ljubiteljev mariborskega gledališča je živahno zanimanje za novo Rasbergerjevo opereto »Zaroka na Jadranu«. Besedilo je napisala Milena Rasberger-Fiserjeva, dirigent je Lojze Herzog, režiser in koreograf Edo Verdonik.

Opereta »Zaroka na Jadranu«, katere vsebina je zajeta iz življenja potujoče igralske družine, nas vodi s parnika »Jadrana« v gledališče v Dubrovniku, nato pa na Gorenjsko. Povsod nas spremlja igralska družina z vsemi svojimi veselimi in neveselimi doživljaji. Razkriva se nam pravo življenje potujočega igrarca, ne samo v privatnem življenju, ampak tudi na odru in v garderobi. Nastopajo ravnatelj Videnič, ki mu je edina skrb reklama (Pavle Kovič), nadalje njegova žena Genovefa (Vida Zamejč-Kovičeva), prva igralka Jasna Bernikova (Jelka Igljeva) in Dušan Grudnik, mladostni komik (Edo Verdonik). Nadalje pa se nam predstavlj tudi stremuški igravec Zajec (Blaž), ter mlada častihlepna igralka Minika (Savinova). Poleg njih pa nastopijo tudi drugi igralci in balet.

Na istem parniku kakor igralci se vsi tudi spletati trgovci Ivan Petrič (Manoševski), ki dvori lepi Jani. Igralska družina ima nameno gostovati v Dubrovniku, toda vse načrte ravnatelja Videniča pokvari tenor Jean Robert, ki se nenadoma pojavi s svojo znanco, srebrot pariške opere Zlato Rubinovo (Marica Brumen-Lubejeva) in ki pomeša niti reklame željnemu ravnatelju.

Kakor da bi se vse hotelo zarotiti proti Videniču, se pojavi v tej sredini nenadoma tudi ameriški bogataš Fred Fox. Celo na Gorenjsko, na avtomobilski dirke, jih zanes. V hotelu pri svojem stricu upa najti Jasna končno mir pred ljubeznijo, ki jo povsod zasleduje. Njen stric, hotelir Koren (Košuta) ima hčerko Marico (Ema Starčeva), ki je tudi zaljubljena v svojega Jakca (Crnobori), pa ne vidi rada okoli sebe nesrečnih ljudi. S svojo prebrisanoostjo doseže, da se ponosna Jasna ukloni zakonu ljubezni. S tem je seveda zadovoljen tudi ravnatelj Videnič, ker se je vendarle izpolnilo to, kar je razglasil v časopisih pod naslovom »Zaroka na Jadranu«.

Ubijalec pred mariborskim sodiščem

Do smrti ga je zabodel, ker ga je napodil domov spat

Maribor, 22. decembra. Veliko vznemirjenje je vzbudil krvav zločin, ki je bil izvršen v večernih urah dne 5. novembra t. l. pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Okoli 20. ure zvečer so namreč našli pred Toplakovo gostilno na cesti v mlaki krvi mrtvega 17-letnega Matija Pečarja, ki je imel zvečajočo rano v prsih. Prvotno so domnevali, da gre morda za roparski napad, toda poizvedujoči orožniki so dognali, da je postal pokojni Matija Pečar žrtev neugane fantovske miselnosti.

Pokojni Matija Pečar je bil namreč skupno s svojim tovarišem Mirkom Petkom v Toplakovi gostilni. Ker sta oba nameščena pri enem in istem gospodarju, je Pečar pozval svojega tovariša, naj gre z njim domov k večerji. Petek, ki je bil nekoliko vinen, je najprej pozivu svojega tovariša sledil, na cesti pa si je očitno premislil in hotel spet nazaj v gostilno. Na cesti sta se zatem oba sporekla. Beseda je dala besedo in je naposled Petek potegnil iz žepa

nož ter ga Pečarju zasadil v prsi. Prerezal mu je osrnčnik, tako da se je Pečar zgrudil na tla in izkrevljal. Sodna obdukcija je dognala, da bi bila tudi slečna takojšnja zdravniška pomoč zaman. Petek je po krvavem dejanju pobegnil, vendar pa se je orožnikom posrečilo, da so ga že naslednji dan izsledili in aretirali.

Danes dopoldne je Miroko Petek sedel v razpravni dvorani šte. 53 tukajšnjega okrožnega sodišča na zatojni klopi. Zogovarjati se je moral pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča, ker je iz malomarnosti povzročil smrt Matije Pečarja. Kakor v preiskavi, tako se je tudi pri današnji razpravi Petek zagovarjal s tem, češ da je bil silno razburjen, ker ga je pokojni Pečar napodil domov spat. V hipu silne razdraženosti je potegnil iz žepa nož in Pečarja zabodel.

Miroko Petek je bil obsojen na 3 leta strogega zapor.

Mariborske in okoliške novice

Grob pri grobu. V splošni bolnici je preminila železničarjeva žena Pavla Debelak, stara 42 let. Zaljučimo naše globoko sožalje.

Se danes je odprta razstava mariborskih slikarjev v mali dvorani Sokolskega doma.

Iz poštne službe. K pošti Maribor 1 je premeščen g. Anton Sever, ki je služboval doslej pri pošti Maribor 2.

Iz profesorje službe. Imenovani so za profesorje na tukajšnjih srednjih šolah Ivan Bombek, Mavrič Zgonik, Gabrijel Perpar in Viktor Smolej.

V Mariboru —16.9! Davi je bila v Mariboru najnižja temperatura v tej zimi. Živo srebro je zirnilo na —16.9. Vremenska napoved pravi, da bo še hujši mrz.

Tastu je polomil rebra. V Nadbišču je dne 8. aprila t. l. navadil 28letni posestnik Viktor Družović na svojega tasta ter ga z motiko udaril s tako silo po prsih, da mu je zlomil dve rebri. Družović se je moral zaradi tega zagovarjati pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča, ki ga je obsodil na 3 mesece strogega zapor, pogojno za dobo 3 let.

Poplava na Koroški cesti. V novi stavbi na Koroški cesti 103 je neki zlikovec prerezal v kleti vodovodno cev in ukradel vodovodno uro. Posledica je bila, da je bila klet v kratkem času vsa pod vodo in je voda tekla tudi že na cesto. Policija poizveduje za storilcem.

Karambol na Ruški cesti. Na Ruški cesti sta trčila neki osebni avto in enovprezni voz posestnika Manfreda Pistorja iz Krčevine. Pri karambolu sta bili obe vozili precej poškodovani. Policija poizveduje, kdo je zakrivil prometno nezgodo.

Razne vesti. V Delavski ulici je padla na poledenelih tleh 31 letna delavka Angela Blahovičeva, ki si je pri padcu zlomila levo in se nevarno poškodovala po glavi. Blahovičeva so odprčili v tukajšnjo splošno bolnico. — Z vrel vodo se je polila 5 letna železničarjeva hčerka Frančiška Juhart iz Meljske ceste, ki je dobila tako hude opekline, da so jo morali prepeljati v bolnico. — Na državni cesti v Pohorju je neki tovorni avto zavozil v zadnji del dvoprežnega voza posestnika Ignacija Senekoviča iz Vukovskega vrha. Pri tem je bil Senekovičev voz precej poškodovan. — Na Glavnem trgu je prišla pod kolesa nekega neprevidevnega kolesarja 42 letna zasebnica Marija Lovrič, ki je obležala s manjšimi poškodbami na rokah.

Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah se je doslej še neznani zlikovec vthotapil v stanovanju posestnika Henrika Vogrina ter mu odnesel obleke, perilo in druge predmete, vredne okoli 600 din.

Kdo je storilec. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča se je večeraj dopoldne ponovno bavil z ubojem, ki se je pripetil ob priliki gasilske veselice dne 8. novembra 1937 v Muretinčih. Ko je bil v fantovski bitki do smrti zaboden posestniški sin Janek Kokol. Ker orožniki niso mogli izslediti pravega storilca, so ovadili državnemu tožilstvu vseh 6 udeležencev bitke in sicer večina mladoletnike, ki so pri kazenski preiskavi zanikali vsako krivdo. Razprava je bila v svrhu zaslišanja novih prič ponovno preložena.

Nočne lekarniške službe imata še danes Maverjeva lekarna pri Zamorcu v Gosposki ulici 13, tel. 28-12, ter Vaupotova lekarna pri Angelu varuhu na Aleksandrovi cesti 33, tel. 22-12.

Ljudska univerza. Danes v petek dne 22. t. m. predava g. dr. Lujo Thaller iz Zagreba o razvoju medicine od prazgodovinske dobe do danes. Predavatelj je znan tudi izven naše države kot odlični strokovnjak na področju zgodovine medicine.

Radjski aparat. »Delavska politika« poroča v številki 145: »Z razsodbo upravnega sodišča v Zagrebu in državnega sveta Beogradu radjski aparat v javnih lokalih (gostilnah in kavarnah itd.) niso podvrženi veselični taksi, če se tam ne zbirajo obiskovalci namenoma zato, da poslušajo radio. Ta razsodba je važna, ker je pri nas domala v vsaki gostilni in kavarni nameščen radjski aparat in so doslej poleg običajne radjske takse morali lastniki javnih lokalov plačevati še posebno veselično takso in avtorsko pristojbino.

Tudi veterinarski pregled. V zvezi s pošiljanjem jestvin v večjih zavojih preko meje je odredila tukajšnja carinarnica, da vsako tako pošiljko pregleda tudi veterinarski zdravnik, zlasti ako so v njej mesnati izdelki ali meso. Seveda bodo morale stranke, ki pošiljajo zavoje preko meje, plačati tudi zadevni honorar v smislu predpisov. Zaradi tega bo precej omejena možnost pošiljanja mesnatih izdelkov v večji množini preko meje, ker bodo izdatki obutno narasli.

Mesto petroleja karb'd. Zlasti na deželi se čuti sedaj že tako veliko pomanjkanje petroleja, da so se morale gospodinjne vrtni k medvojnemu razsvetljevanju nemu sredstvu, to je h karbidu. Po mariborskih trgovinah zelo povprašujejo po karbidovkah.

Ob smrti Mirka Kosila. Preminil je vzoren vzgojitelj in šolnik Mirko Kosil. Blagi pokojnik se je rodil 21. julija 1878 pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Na mariborskem učiteljsku se je družil z nacionalno zavestnimi tovariši. Naiprejel je služboval v Spodnji Kungoti in v Majšperku, pozneje je bil premeščen k Sv. Barbari v Hlohazh, kjer je polnih 35 let vzgajal mladino v rodnom duhu. Leta 1920 je postal upravitelj svetobarske šole. 8 tople vme so je udeleževal tudi izven šole. Bil je ves čas v prvih vrstah napredne slovenske politike, do zadnjega je bil odbornik JNS v IV. mestnem okraju v Mariboru, kamor se je preselil s svojo rodinjo po svoji upokojitvi leta 1934. Ohranimo vzglednemu vzgojitelju in šolniku trajen in svetel spomin.

Fišol po 9 din. Pomanjkanje fišola ni ostalo brez posledic. Sedaj je narasla cena fišola že na 8 do 9 din za liter.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR Narodnega gledal. v Marib. Petek, 22. decembra: Zaprt. Sobota, 23. decembra: Zaprt. Nedelja, 24. decembra: Zaprt. Ponedeljek, 25. decembra: ob 15. uri: »Via Mala«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Zaroka na Jadranu«. Premiera. Iven. Tork, 26. decembra: ob 15. uri: »Prodna nevesta«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Konto X«. Premiera. Iven.

Glasbena krstna predstava v mariborskem gledališču. Božič prinaša v razsvetljeno Rasbergerjevo nove operete »Zaroka na Jadranu« prvi letošnji krst v glasbenem repertoarju. Kakor opera »Lepa Vida« je tudi ta opereta vseskozi slovensko delo. Od treh med seboj zanimivimi zapletljivih povezanjih dejanj se vrši prvo na parniku »Jadrana« na potu iz Suške proti Dubrovniku, drugo v gledališki garderobi, a tretje v hotelu na Gorenjskem.

Friedjungov proces in mariborski Slovenci

Zanimiva reminiscenca na važne dogodke pred 30 leti

Maribor, 22. decembra. Danes pred 30 leti se je pred dunajsko poroto zaključil eden največjih političnih procesov, tako zvaní Friedjungov proces, v katerega poslednjih posledicah živimo še danes ne le mi, nego bi skoraj rekli, s nami vred ves ostali svet. Proces je končal s sijajno zmago Jugoslovenov (zastopnikov hrv.-srb. koalcije), ki so imeli pogum na cesarskem Dunaju pred celim svetom nastopiti kot tožitelji proti klevetnikom, katerih ozadje se je izkazalo

tudi v najvišjih krogih in to navidez čudo: med židi in nemškimi klerikalizmom. Božič ni baš primeren, da se bavimo s političnimi procesi. So pa baš sedaj naši razlogi za izpopolnjevanje zgodovine našega osvobođenja, kjer je priporočljivo opozoriti na zanimiv upliv tega procesa tudi na tedanji Maribor, zlasti v nemškem in v taboru naših političnih nasprotnikov.

To obeta biti — kot rečeno, tudi še za danes aktualno — delo, ki pa naj preko božičnih praznikov še — počiva.

Letošnja jesen v Mariboru

Najtoplejši dan je bil 18. oktober — V splošnem je bila letošnja jesen toplejša in bolj deževna od lanske

Maribor, 21. decembra. Če si ogledamo razvoj vremenskih prilik v letošnji jeseni v Mariboru, vidimo, da je bil najtoplejši dan 18. oktober, ko smo imeli 26,8 stopinj C. Najmržljivejši dan v letošnji jeseni pa je bil 25. november, ko smo imeli 5,7 stopinj C pod ničlo. Istega dne je kazala celo najvišja dnevna toplota neprenehoma čez 24 ur nekoliko pod ničlo. Mrzlih dni z najnižjo dnevno temperaturo je bilo 30, zelo mrzlih tudi z najvišjo dnevno temperaturo je bilo 30, zelo mrzlih tudi z najvišjo dnevno temperaturo pod ničlo pa sta bila komaj 2 dneva. Razlika med najvišjo in najnižjo toploto je bila 32,5 stopinj. Povprečna toplota je znašala 9,6, povprečna najvišja 14,2, povprečna najnižja toplota pa 5,4 stopinj C.

V lanskí jeseni je znašala povprečna toplota komaj 5,3, najvišja dnevna toplota je dosegla 21,0, najnižja dnevna toplota pa je bila 12,7 pod ničlo. Mrzlih dni s toploto pod ničlo je bilo 22, zelo mrzlih pa 6. Padavine smo imeli v letošnji jeseni v 41 padavinskih dnevih in sicer 232,5 mm. Povprečno je padlo na posamezen padavinski dan točno 5,7 mm ali okoli 2,6 mm na vsak jesenski dan. Največja dnevna padavinska višina je izkazovala 39 mm. Razen tega je v letošnji jeseni snežilo 10 dni. Največja dnevna višina je dosegla 13 cm, sneg je pokrival zemljo celih 9 dni. Lanska jesen pa je imela samo 23 padavinskih dni, v katerih je padlo dežja za 1144 mm. Na posamezni padavinski dan pride približno 5 mm ali okoli 1,3 mm na vsak jesenski dan. V lanskí jeseni je snežilo 5 dni, sneg je ležal

na zemlji 6 dni, največja dnevna višina snega pa je dosegla 17 cm.

Najvišje se je dvignil barometer v letošnji jeseni na 747,6 mm, najnižje pa se je spustil do 720,7 mm, povprečni barometrijski pritisk je znašal 737 mm. Količanje barometra je izkazovalo torej 26,9 mm, kar je razbrati ob razliki med najvišjim in najnižjim barometrijskim pritiskom.

Lansko jesen pa je bil najvišji in povprečni zračni tlak nekoliko višji, ker je bila tudi jesen lepša od letošnje. Povprečno je bil v letošnji jeseni najvišjejši dan 5. oktober, ko smo imeli 96% vlažnosti, najbolj suh pa je bil 8. december, ko smo imeli 60,3%, povprečna vlažnost pa je znašala 81,9%. Lansko jesen je dosegla največja dnevna vlažnost 97%, najmanjša pa 67,7%, povprečna vlažnost je znašala 82,1%. Jasní dni smo imeli v letošnji jeseni samo 4, zelo oblačnih dni je bilo 55, povprečna oblačnost je znašala 7% s oblaki pokritega neba. Razen tega smo imeli tudi 13 meglenih dni, 9 dni s slano. Lansko jesen je bilo več jasnih in manj zelo oblačnih dni, zato je tudi povprečna oblačnost znašala samo 5,6. Slane je bilo večkrat, meglenih dni pa je bilo manj kakor letos.

Glede vetrovnosti bi bilo omeniti, da je bil v letošnji jeseni najbolj vetroven mesec oktober. V vsej jeseni je bilo 34 popolnoma tihih dni, to je par dni več kakor v lanskí jeseni.

V splošnem je bila torej letošnja jesen toplejša in bolj deževna kakor je bila lanska.

Božiček se je tudi letos na Tezmem bogato izkazal

Rdeči križ je obdaroval nad 250 revnih otrok — Izdatna pomoč uprave in uslužbenstva tovarne »Splošna«

Tezno, 22. decembra. Letošnja božičnica na Tezmem, ki jo je prvič priredil Rdeči križ, je najbogatejša po vrednosti blaga in številu obdarovancev, odkar se prireja na naši šoli božičnice in to od leta 1921. Komaj meseca marca ustanovljeno društvo RK je povsem izpolnilo svojo nalogo, kljub temu, da so bile ob ustanovitvi mnoge zapreke, ki pa jih je odbor s predsednikom g. Joskom Šabedrom prebrel in je društvo kljub prepletemu številu članstva v razmerju prebivalstva in plemenitemu namenu vendar že pri svoji prvi polletni prireditvi dokazalo, da je odbor na svojem mestu. Že takrat je po zaslugi marljive odbornice g. Čukove rezerviralo precej blaga za božičnico. Po skupni seji odbora RK in članov kr. šolak. odbora se je pričela nabiralna akcija, ki je dosegla zaradi agilnosti nabiralcev predsednika RK g. Šabedra in podpredsednika g. Alojza Kovatiča in uvidenosti vodstva naših tovarn, obrtnikov in drugih dobrotnikov uspeh, ki je presenetil prireditelje in posebej učiteljsko, ki najbolj pozna socialne prilike poverjene mladine.

Kakor vsako leto je tudi letos prispevala mnogo blaga kr. b. uprava. Večje pri-

spevke pa so darovali: tovarna »Splošna« 3000 din, občina Hoče 2000 din, kr. šolski odbor Tezno 1000 din, uslužbenci to